

VERGROENING INVULLEN MET AKKERRANDEN

Sinds 2015 moet bijna iedereen die beschikt over meer dan 15 hectare bouwland 5% van dat bouwland inrichten als ecologisch aandachtsgebied (EAG). Tot nu toe doen de meeste landbouwers dat met groenbedekkers. Maar ook de opties rond teeltvrije stroken van 1 m en rond akkerranden bieden kansen. Bovendien kan je zo iets doen voor de akkervogels op je land en hierrond samenwerken met jagers.

VERZAMELAANVRAAG

Kathleen Vanhuysse (Hubertusvereniging Vlaanderen) en Ignace Deroo (consulent Biologische productie Boerenbond)

Meestal is het centrale gedeelte van een akker voor een landbouwer het waardevolste. Zo heeft de rand van het veld vaak een lagere opbrengst. Wanneer de rand van een akker bovendien gelegen is tegen een wegberm, een gracht of een talud, kan tot de rand ploegen erosieproblemen of modder op de weg veroorzaken of schade berokkenen aan de machines. Het decreet 'Integraal Waterbeleid' bepaalt ook dat er geen bodembewerkingen mogen plaatsvinden tot op 1 meter afstand vanaf de bovenste rand van het talud van oppervlaktewaterlichamen. Je mag hier ook geen meststoffen of pesticiden gebruiken. Akkerranden hebben een echte meerwaarde voor akkervogels zoals patrijs, groenling, veldleeuwerik, kneu of geelgors, zonder dat ze de rentabiliteit van je landbouwbedrijf in het gedrang brengen. Hoor jij in het voorjaar graag patrijzen roepen vanaf de tractor? Geniet je van de zang en de spectaculaire vlucht van de veldleeuwerik? In dat geval is akkerranden aanleggen een perfecte zet.

Teeltvrije zone van 1 m

De teeltvrije zone van 1 m kan meetellen voor de invulling van EAG. Je kunt deze teeltvrije zone onbewerkt la-

ten of ze inzaaien met bijvoorbeeld een gras-kruidentmengsel, een kruidentmengsel of een faunamengsel. Een goede optie voor de landbouw én de akkervogels is om de strook in te zaaien met een gras-kruidentmengsel, dat je jaarlijks maait na 1 augustus. Op die manier heb jij controle op wat er groeit op de strook en de akkervogels krijgen de kans om succesvol te broeden.

Akkerrand

Je kunt er ook voor kiezen om de teeltvrije zone breder te trekken dan 1 m en ze in te tekenen als een akkerrand. Binnen de vergroening telt 1 m² akkerrand mee voor 1,5 m² EAG. Door akkerranden aan te leggen, kom je dus snel aan de minimale oppervlakte EAG die recht geeft op de vergroeningspremie.

Akkerranden kan je niet alleen aanleggen langs waterlopen, maar aan eender welke perceelrand. Op locaties waar je anders toch weinig opbrengst haalt, vormen deze stroken een buffer en een thuishaven voor bestuivers en insecten die aan biologische plaagcontrole doen. Het ingezaaide gewas zorgt ervoor dat het organischestofgehalte op peil komt. Akkerranden mag je niet behandelen met gewasbeschermingsmiddelen. Buiten de teeltvrije zone van 1 m is een bodembewerking mogelijk. Hier kan je bijvoorbeeld een faunamengsel zaaien dat een buffer vormt tussen de spontane begroeiing langs de beekant (dus in de teeltvrije zone) en de teelt. Daardoor komen ongewenste onkruiden niet meteen in je teelt terecht.

Strook voor akkervogels

Wil je wel werken rond akkerranden, maar niet met een strook die je apart moet inzaaien of braak laten liggen? Dan is er goed nieuws! Het is immers mogelijk om een strook van een teelt die waardevol is voor akkervogels (granen, kolen, quinoa ...) als akkerrand in te brengen in de vergroening, op voorwaarde dat je het gewas niet oogst én dat je hiervoor een gebruiksovereenkomst sluit met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen. Je kunt zo'n gebruiksovereenkomst bijvoorbeeld sluiten met een wildbeheereenheid.

Samenwerking met de jager en de wildbeheereenheid

Akkerranden hebben een duidelijke meerwaarde voor akkervogels, waaronder de patrijs en de fazant. Heel wat jachtgroepen zullen enthousiast zijn om rond akkerranden samen te werken. Misschien heeft de jachtgroep een mengsel beschikbaar om de akkerrand mee in te zaaien? Of misschien willen ze meewerken bij het onderhoud van de strook?

Je hebt als landbouwer een gebruiksovereenkomst nodig als je wilt werken met akkerranden met een teelt die je laat overwinteren op het veld. Je kunt hiervoor een gebruiksovereenkomst sluiten met de wildbeheereenheid. De jachtgroep kan er vlot voor zorgen dat dit in orde komt. De gebruiksovereenkomst is een simpel A4-contract, zonder verdere administratie. Op de Boerenbondwebsite vind je een voorbeeld van zo'n gebruiksovereenkomst, dat getoetst en goedgekeurd werd door het departement Landbouw en Visserij.

Samenwerking met de jachtgroep kadert ook in een groter geheel. Een goede verstandhouding tussen landbouwers en jagers biedt voordelen voor beide partijen. Denk maar aan de bestrijding van schade door wildsoorten en kraaiachtigen, aan samenwerking om dode dieren in het ruwwoeder te voorkomen ...

WWW. BOERENBOND.BE

Op www.boerenbond.be/akkervogels vind je een uitgebreidere versie van dit artikel en een model voor de gebruiksovereenkomst. Ook op <https://lv.vlaanderen.be> vind je een pdf met informatie over teeltvrije stroken en akkerranden (typ 'akkerrand' in het zoekvenster, klik op de pdf 'teeltvrije strook en akkerrand')

Zot van patrijs – samenwerken rond een faunavriendelijke landbouw

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

VLAAMSE LAND MAATSCHAPPIJ

Provincie Antwerpen